Dosarul nr.21r-245/25
1-24123272-02-21r-19032025
Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
Judecător Negru Vladislav

D E C I Z I E
În numele legii

15 septembrie 2026 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

examinând în ședință de judecată publică în ordine de recurs, fără participarea părților în proces, recursul declarat de către avocatul Dorfman Igor în interesele condamnatului Axentii Dumitru ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 februarie 2025, prin care, a fost respinsă cererea condamnatului Axentii Dumitru *****, privind aplicarea prevederilor art.92 Cod penal.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 31.10.2024 – 26.02.2025.
Instanța de recurs: 19.03.2025 – 15.09.2026.
Procedura de citare a părților a fost legal executată.
Asupra recursului, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal, –

C O N S T A T Ă:

La data de 30 octombrie 2024, condamnatul Axentii Dumitru ***** a depus în instanță de judecată o cerere prin care a solicitat înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, în temeiul art. 92 Cod penal, invocând faptul că, nu este de acord cu decizia comisiei penitenciare care a refuzat de a înainta demers în instanța de judecată cu privire la aplicarea prevederilor art.92 Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 februarie 2025, a fost respinsă cererea condamnatului Axentii Dumitru ***** cu privire la aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 februarie 2025, avocatul Dorfman Igor în interesele condamnatului Axentii Dumitru ***** a declarat recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii, cu admiterea cererii condamnatului Axentii Dumitru, şi dispunerea aplicării în privința acestuia a prevederilor art.92 Cod penal și înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa cu închisoare, stabilită acestuia prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 03 iunie 2020, cu o pedeapsă mai blândă, sub formă de amendă.

În motivarea recursului, avocatul a indicat următoarele motive:

--Prin hotărârea Comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr.4 Cricova, conform extrasului din procesul-verbal nr.24 din 16 septembrie 2024, cu vot unanim, i s-a refuzat în înaintarea materialelor în instanța de judecată întru examinarea posibilității aplicării în privința lui a prevederilor art.92 Cod penal. La momentul depunerii cererii privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa cu închisoare, cu o pedeapsă mai blândă, întrunea condițiile prevăzute la art.92 Cod penal. Adică, a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune ușoară, adică cea prevăzută de art.264 Cod penal, pentru care a şi fost condamnat. Conform extrasului din procesul-verbal nr.24 din 16.09.2024, drept motiv, pentru care i s-a refuzat înaintarea materialelor în instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării prevederilor art.92 Cod penal, este indicat, că "...se caracterizează negativ." Cu atribuirea acestui calificativ nu a fost de acord, ori în perioada executării pedepsei sub formă de închisoare în Penitenciarul nr.4, nu a admis careva încălcări de ordin disciplinar, or acestea nu i-au fost aduse la cunoştință. Corespunzător, consideră, că atribuirea calificativului "...se caracterizează negativ.", constituie o apreciere subiectivă a membrilor Comisiei speciale, fapt care l-a privat de posibilitatea înaintării în instanța de judecată a materialelor în partea aplicării în privința sa a prevederilor art.92 Cod penal. Menționează faptul, că anterior, în Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana), s-a examinat cererea acestuia privind aplicarea actului de amnistie, care s-a soldat cu emiterea unei încheieri la 02 aprilie 2024. Astfel, în cadrul examinării acestei cereri, reprezentantul Penitenciarului nr.4 a menționat, că Axentii Dumitru se caracterizează pozitiv pe perioada executării pedepsei. Care ar fi cauza, că ulterior a fost apreciat negativ din punct de vedere al comportamentului său, nu este cunoscută.

-- Consideră aprecierile ale instanței de judecată sunt unele formale, nefiind bazate pe datele de fapt cu referință la personalitatea condamnatului Axentii Dumitru. Or, instanța de judecată menționând momente care urmau a fi luate în considerație la examinarea cererii, le-a ignorat neîntemeiat, menționând că nu a fost atins scopul pedepsei penale și că nu este posibilă reintegrarea acestuia în societate. Astfel, s-a menționat, că "Potrivit Raportului de evaluare din 16.09.2024, despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei şi despre comportamentul condamnatului Axentii Dumitru, se atestă că în privința ultimului pe parcursul detenției n-au fost aplicate măsuri disciplinare. Au fost realizate 3 (trei) programe, iar drept concluzie este indicat că condamnatul nu a realizat programul individual şi are un comportament negativ. (f.d.12)". Aici menționează, că afirmația că are un comportament negativ, este pur formală, nefiind demonstrată prin careva fapte, ce s-ar referi la comportamentul condamnatului în detenţție. S-a mai indicat și faptul, că "Potrivit certificatului privind măsurile disciplinare şi măsurile de stimulare aplicate deținutului Axentii Dumitru, nu înregistrează măsuri disciplinare şi nu înregistrează măsuri de stimulare.(f.d.13)". În acest context, menționează că odată ce nu au fost înregistrate careva abateri disciplinare pe perioada ispășirii pedepsei, aprecierea comportamentului ca unul negativ, constituie o aberație. Or, după cum a menționat mai sus, anterior, comportamentul acestuia era apreciat ca unul pozitiv. Cu referire la faptul, că nu este posibilă reintegrarea acestuia în societate, iarăşi constată o apreciere nefondată. Or, a menționat, că acesta a comis o

infracțiune uşoară, este familist și are la întreținere un copil minor, are loc permanent de trai îşi doreşte cât de curând să revină în familie, pentru aşi demonstra grija de soț şi tată şi de a se reintegra în societate prin angajarea în câmpul muncii.

Conform art.447 alin. (1)-(3) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

Reprezentantul penitenciarului, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul, că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.319 din Codul de procedură penală privind citarea participanților la proces, instanța conform art.447 alin.(1) din Codul de procedură penală, a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

*Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, consideră necesar de a respinge recursul declarat de către condamnatul Axentii Dumitru ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 februarie 2025, ca fiind nefondat, reieșind din următoarele considerațiuni.*

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală al RM, „*Pot fi atacate cu recurs: alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac*."

Conform art. 448 Cod procedură penală al RM, „(1) *Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs*."

În conformitate art.449 alin.(1), pct.1), lit. a) Cod de procedură penală, „*Judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: recursul este nefondat*."

Colegiul Penal reține că, în conformitate cu prevederile art. 469 alin. (1) pct.2) din Codul de procedură penală, „*la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal)*."

Potrivit art. 266 alin. (1) și (3) din Codul de executare, „(1) *În cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art.91 și 92 din Codul penal, administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens. (3) În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din*

pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată."

Iar conform art. 267 CE al RM, „*alin. (1) la demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt invocate și, după caz, calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală. Alin. (2) în cazul în care instanța de judecată respinge demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, depunerea repetată a demersului poate avea loc după înlăturarea motivelor de fapt și/sau de drept invocate de instanță la respingerea demersului, dar nu mai devreme de 6 luni de la data rămînerii definitive a hotărîrii. În cazul refuzului liberării condiționate a condamnatului la detențiune pe viață, adresarea repetată a demersului poate avea loc nu mai devreme decît peste 3 ani de la data adoptării hotărîrii de refuz a instanței*."

Conform art. 92 alin. (1) din Codul penal, „*În privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, cu condiția reparării integrale a daunelor cauzate de infracțiunea pentru care persoana a fost condamnată, cu excepția cazului când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le repare. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară.*"

Alin.(2) aceeași norme indică că „(2) Înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă și cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă."

Potrivit materialelor dosarului, Colegiul penal reține că, prin sntința Judecătoriei Ungheni din 03 iunie 2020, Axentii Dumitru ***** a fost recunoscut vinovat și condamnat, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (4) Cod penal, la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art.85 Cod Penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința Judecătoriei Ungheni din 04.03.2019, stabilind lui Axentii Dumitru *****, pedeapsa definitivă – 2 (doi) ani și 2 (două) luni de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu executarea de sine stătătoare, în temeiul art.87 alin.(2) Cod penal a pedepsei complimentare privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani. Privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani, s-a calculat conform sentinței Judecătoriei Ungheni din 04.03.2019. Termenul de ispășire a pedepsei s-a calculat din momentul devenirii sentinței definitive, iar în cazul eschivării din momentul reținerii. Măsură preventivă în privința lui Axentii Dumitru *****, s-a aplicat – obligarea de a nu părăsi

localitatea până la devenirea sentinței definitive și irevocabile. S-a încasat de la Axentii Dumitru *****, în beneficiul statului suma de 134 (una sută treizeci și patru) lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate la urmărirea penală.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021, a fost respins ca nefondat apelul avocatului în numele inculpatului Axentii Dumitru și s-a menținut fără modificări sentința Judecătoriei Ungheni din 03.06.2020, privindu-l pe Axentii Dumitru. Termenul executării pedepsei s-a calculat din momentul reținerii lui Axentii Dumitru de către organele competente.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 02 aprilie 2024 s-a dispus a respinge, ca neîntemeiată, cererea condamnatului Axentii Dumitru cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința sa.

Conform extrasul Comisiei Penitenciarului nr. 4 Cricova nr. 24 din 16.09.2024, s-a hotărât de a refuza cererea condamnatului Axentii Dumitru ***** privind înaintarea materialelor în instanța de judecată, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, pe motivul că se caracterizează negativ.

Potrivit procesului-verbal din 03.11.2023, Axentii Dumitru *****, a fost reținut de fapt la 03.11.2023. ora 19:31.

Potrivit Raportului de evaluare din 16.09.2024, despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului Axentii Dumitru *****, se atestă că în privința ultimului pe parcursul detenției n-au fost aplicate măsuri disciplinare. Au fost realizate 3 (trei) programe, iar drept concluzie este indicat că condamnatul nu a realizat programul individual și are un comportament negativ.

Potrivit certificatului privind măsurile disciplinare și măsurile de stimulare aplicate deținutului Axentii Dumitru *****, nu înregistrează măsuri disciplinare și de stimulare.(f.d.13)

Conform formularului din 11.09.2024 de stabilire a factorilor criminogeni și protectivi, în privința condamnatului Axentii Dumitru *****, se înregistrează factorii criminogeni: anterior judecat, comiterea unei infracțiuni în perioada termenului de probă, problema consumului băuturilor spirtoase, fără dependență. Lipsa specializării profesionale. Abilități reduse de gândire la consecințe, lipsa abilităților de gestionare constructivă a timpului din detenție.(f.d.14)

Conform certificatului din 10.09.2024 cu privire la existența prejudiciului cauzat prin infracțiune și achitările efectuate pentru recuperarea acestuia, eliberat de administrația penitenciarului, reiese cert că, de către condamnatul Axentii Dumitru ***** înregistrează restanțe la achitarea cheltuielilor judiciare stabilite prin sentința de condamnare.

Raportând dispozițiile normelor sus-citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția judecătorului de instrucție prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de fond ca fiind una corectă.

Așa dar, instanța de recurs remarcă asupra faptului că, reieșind din caracterul, natura, gravitatea și rezonanța faptelor comise de condamnat, instanța are suficiente temeiuri a presupune că înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în condițiile art.92 Cod penal, a condamnatului Axentii Dumitru *****, la această etapă de executare a pedepsei ar fi de natură să stârnească o reacție de dezaprobare generală puternică din partea societății civile, în contextul în care, Axentii Dumitru ***** a fost condamnat pentru mai multe infracțiuni, cu intenție.

Or, la moment, actualitatea motivelor invocate de condamnatul Axentii Dumitru ***** nu sunt relevante și convingătoare, iar cererea acestuia privind aplicarea înlocuirii părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 din Codul penal în privința acestuia, ar fi una prematură.

Instanța de recurs remarcă, că potrivit actelor anexate la dosar, Axentii Dumitru ***** este caracterizat negativ, acesta nu a realizat programul individual de executarea pedepsei (f.d.12).

În acest context, instanța de recurs concluzionează că, la moment actualitatea motivelor invocate de condamnat la înaintarea cererii, nu sunt relevante și convingătoare, iar cererea privind aplicarea înlocuirii părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 din Codul penal, ar fi una anticipată. Or, judecătorul de instrucție a luat în calcul la examinarea cererii privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, că condamnatul nu a demonstrat un comportament corespunzător pe parcursul executării efective a pedepsei, iar din actele cauzei rezultă că, în privința condamnatului se atestă predominarea factorilor criminogeni, fapt ce atestă că, aceasta nu s-a corijat și nu a conștientizat urmările faptelor comise.

În același context, Colegiul penal accentuează că, condamnatul Axentii Dumitru *****, conform Raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, se caracterizează negativ, astfel, instanța de fond corect a concluzionat că pentru scopului pedepsei penale în conformitate cu art. 61 din Codul penal, în vederea neadmiterii pe viitor a comiterii de către condamnat a unor noi fapte prejudiciabile asemănătoare, cererea condamnatului Axentii Dumitru ***** urmează a fi respinsă, nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art.92 din Codul penal.

La fel, la soluționarea chestiunii privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată ia în calcul gradul prejudiciabil și gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana condamnatului, astfel ca, în ansamblu, să conducă la aceea că pedeapsa, în prezența căreia se află condamnatul, să aibă drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Colegiul penal atestă că, deținutul a comis mai multe infracțiuni, iar termenul de pedeapsă executat real, în opinia instanței, este insuficient, astfel încât să justifice înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în raport cu infracțiunea săvârșită și termenul pedepsei stabilit de instanța de judecată.

Totodată, instanța de recurs nu poate ține cont de afirmația apărătorului precum că, calificarea condamnatului Axentii Dumitru ***** cu comportament negativ este una eronată și contradictorie materialelor dosarului personal, or, anume din dosarul personal al condamnatului, se stabilește un șir de date despre condamnat, inclusiv date privind modul de executare a pedepsei închisorii, cum ar fi documente referitoare la participarea condamnatului la activități socio-educative, la instruire și formare profesională, la măsurile de stimulare și la sancțiunile disciplinare aplicate în timpul executării pedepsei. Obligațiile și restricțiile impuse condamnaților sunt stabilite de articolele 242/1 și 242/2 din Codul de executare și de punctele 89 și 90 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006. Încălcarea acestor obligații sau interdicții constituie abateri disciplinare, potrivit articolului 245 din Codul de executare.

Potrivit pct. 449 din Statutul executării pedepsei de către condamnaţi, aprobat prin HG nr.583 din 26.05.2006 „Comisia penitenciarului este competentă: să aprobe caracteristicile deţinuţilor, în funcţie de comportamentul acestora stabilit în baza prezentărilor serviciilor respective ale penitenciarului.”

Așa dar, în acest context, deși din materialele dosarul se stabilește că, pe parcursul executării pedepsei, condamnatul Axentii Dumitru ***** nu a comis careva abateri disciplinare, la caz, Colegiul penal reține că, procedura de caracterizare efectuată de comisia specială și decizia corespunzătoare se bazează pe datele existente în dosarul personal al condamnatului.

Or, instanța de recurs nu poate da o apreciere corespunzătoare a comportamentului condamnatului Axentii Dumitru ***** pe parcursul executării pedepsei cu închisoare, în contextul în care anume Comisia penitenciarului este competentă de a aproba caracteristica deţinutului în baza prezentărilor serviciilor respective ale penitenciarului.

Instanța de recurs nu pune la îndoială că, condamnatul ar avea careva progrese în comportamentul său pe parcursul perioadei de executare a pedepsei, însă faptul dat nu constitui un motiv de a reține că acesta se caracterizează din punct de vedere pozitiv, or, la calificarea comportamentului condamnatului, se ține cont de comportamentul acestuia pe parcursul a toate perioada de executare a pedepsei penale.

Din considerentele enunțate, instanța de recurs constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează soluția emisă, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

Reieșind din cele enunțate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de către avocatul în numele condamnatului Axentii Dumitru

***** și a menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 februarie 2025.

În conformitate cu prevederile art. art. 447 - 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de către avocatul Dorfman Igor în interesele condamnatului Axentii Dumitru ***** și menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 februarie 2025, prin care a fost respins cererea condamnatului Axentii Dumitru *****, privind aplicarea prevederilor art.92 Cod penal.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Natalia Mămăligă

Vitalie Pîslariuc